

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija — nevarna soseda! Dasi dela Italija vse svoje osvajaalne priprave kolikor se da na skrivnem, vendar je v tem oziru že toliko storila, da je zbudila pozornost cele Evrope. Narodi v Evropi sa namreč že siti vojne in sedanjí svet, ki je že bil v fronti, pa pozna državo, ki bi si upala kar kratkoma začeti novo vojno. Zato so v vsej Evropi tem bolj ostro nastopili zoper italijansko repenčenje na naši in na albanski meji, kjer je Italija izvršila velike vojaške vaje. Italijani so hoteli te svoje priprave zakriti, pa so raztrabili po svetu, da se Jugoslavija pripravlja na vojno zoper Italijo, da so priprave v glavnem že izvršene in še polno drugih grozot. Vse pa je izmišljeno samo zato, ker hoče Italija prikriti svoje lastne priprave in poizkuse. Sicer pa naj Italijan ve, da se nobena polenta tako vroča ne poje, kot se speče, in da posebno Jugoslavija ne misli, da bi pred Italijanom kar kleknila na tla. Ga zna nekdo za vrat prijati, da ga bo še dolgo glava bolela.

Ostale države na Balkanu in Italija. Italija je do zdaj že veliko žrtvovala, da spravi Balkan pod svoj politični vpliv. Dejanski uspeh ima do zdaj le v Albaniji, ki je tako rekoč že italijanska zemlja. Z Bolgarijo se zdaj pripravljata tajna pogodba, ki jo pa Bolgarija sprejema le v sili, dočim si bolgarski narod želi najtesnejše zveze z Jugoslavijo. Na Rumunskem ima Italija še precej vpliva. Postavila se je na stališče Rumunije v zadevi Besarabije, kar je prijateljstvo seveda utrdilo. Vendar se tudi tu politika obrača tako, da se Rumunija znova zaveda svojega zavezništva z Jugoslavijo ter da mora na vsak način stremeti za tem, da se na Balkanu vzdrži mir. Na nekaj pa Italijan premalo misli, ko kuje svoje načrte, da je preko Carigrada zelo kratka pot iz Rusije na Balkan.

Evropski mir — kot tehtnica! Življenje pač nikdar ne miruje, pač pa valovi, tako tudi politično življenje in mir med državami. Kakor tehtnica je. Včasih se guglje bolj, včasih manj. Navadno sta dve skodelici, dve strani, dve zvezi držav, ki to tehtnico poganjata. V Evropi se zdaj še vedno guglje, da ni mogoče reči, ali je na obeh straneh enaka moč, ali da je kje premoč. Tako sta v Evropi zdaj v isto politiko usmerjena predvsem Anglija in Italija na eni strani, Francija in manjše države na drugi strani. Nemčija še ni vstopila, ker še ni smela. Pač pa je tu nekdo drugi, ki z močno roko posega vmes, in to je Rusija, ki vodi tudi v Evropi protiangliško, in hoče tudi tako protitalijansko politiko. Gotovo je, da se bo Nemčija preje naslonila na Rusijo kot na Anglijo, ki jo je naredila beraško, ker ji je vzel vse dežele onstran morja. In zato bo v Evropi še kljub italijanskemu rožljanju mir, ker je italijanski meč še daleko prelahak in preslab.

Madžarska in Italija. Grof Bethlen, ki bi že zdavna moral v Rim, da dovrši dogovore z Italijo, se še vedno ne more odločiti. Nič ne gre rad v past, tudi Madžar ne!

Francija in Rusija nadaljujeta razgovore, ki naj vodijo do ureditve ruskega denarnega gospodarstva in do tesnejših političnih zvez med Rusijo in različnimi državami v Evropi.

Na daljnem vzhodu se boj nadaljuje. Na Kitajskem se vrši vojna še vedno z isto ostrostjo, ki se je še povečala s tem, da so začeli delavci štrajkati. Čete kantonske vlade, ki vodi boj proti Angliji, imajo v svoji sredini tudi ruske častnike in vojake. Tu je torej pravzaprav že bojno polje med Rusijo in Anglijo, le da na njem umirajo Kitajci.

Resnica.

Danes berete v »Slovenskem Gospodarju« izjavo, o kateri si bo marsikdo mislil, kaj pa to? Danes javljamo le, da čaka »Domovina« ista usoda in da se ne bo dolgo »radovale«. Kajti iste žaljive izraze, kot: »ostuden«, »gnojnica«, je rabila »Domovina« v svoji številki 11 dne 17. III. t. l. zoper »Slovenskega Gospodarja«. In tako se bo zgodilo, da kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Kaj je novega?

Za novega prošta v Ptujju je bil zadnje nedeljo, dne 20. marca, umeščen č. g. dosedanji župnik v Dobjem pri Planini dr. Ivan Žagar. Inštalacijo je izvršil mariborski škof dr. Andrej Karlin.

»Zakaj pa jokaš, dekle?« jo je vprašal stari Šimek Tirala.

»Ker — Ja — Ja — sje tako — igra — striček!«
 »No, naj igra.«
 »Ko mi je pa tako hudo, da je grozno.«
 »A zakaj ti je hudo?«
 »Kaj — jaz vem, stri — ček.«
 »Ali te kaj vleče k njemu, žaba?« se smeje Tirala.

Antosja pa je takoj požrla solze in se razkoštila:
 »Kam naj bi me neki vlekel? K vam? Ali ste že koga videli, ki je star štor žvečil? A?« —

Dokler je bilo še lepo vreme, se je Jasjek z goslimi potikal po gozdovih in živel, kakor je mogel. Ko pa je prišlo deževje, mračni, žalostni jesenski dnevi, ko je vrhove zapadel sneg, čez doline padla megla in tema, takrat mu je skoro duša ušla iz telesa od žalosti. Kajti ona ga niti ni imela rada, niti on ni vedel, s čim jo je razžalil, s čim ji je delal krivico, kaj ji je storil hudega. Ni vedel, kaj je hujše, prvo ali drugo. Za prvo bi dal življenje, drugo pa bi odkupil z življenjem . . .

Neko popoldne je bila Marisja nekam bolna, da krav ni gnala na pašo. Videl je, da je šla v kočo, kjer so kuhali. Sel je za njo.

Ogenj je bil majhen, komaj da se je svetikal. Polmrak je bil v koči. Brez besede je sedel k steni. Ona sedi na klopi in ga ne pogleda.

Trenotki so potekali, oba molčita. Jasjek je snel gosli s klina na steni in brenknil s prsti po strunah. Brenknil je zopet in zopet. Nazadnje je s prsti razigril strune.

»Ko sem zadnjič vole pasel, kjer je zelen gozda kraj, pride k meni dična deva: Kaj, počenjaš, Janko, kaj?«

Marisja pa se je spustila v jok, ki ga je za hip zadušila, ki pa je takoj zopet kot ogenj bruhnil iz nje.

Slovesna blagoslovitev novih zvonov. Na cvetno nedeljo, dne 10. aprila, bo lavantinski vladika dr. Karlip slovesno blagoslovil štiri nove bronaste zvonove v Vuženici.

V proslavo 75letnice skladatelja p. Hugolin Sattnerja se vršita dva koncerta »Drave« v Mariboru v Götzovi dvorani in sicer v soboto, dne 2. aprila ob 8. uri zvečer in v nedeljo, dne 3. aprila, ob treh popoldne. Izvajalo se bo: P. H. Sattner: »Oljki«, kantata za soli, zbor in orkester, in »O nevihti«, simfonična skladba za zbor in orkester. Vstopnina po 5, 10, 15, 20, 25 in 30 Din. Vstopnice in razlaga k »Oljki« se dobijo v predprodaji pri Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ulica, ter na dan koncertov eno uro pred začetkom pri blagajni v Götzovi dvorani.

Organistom! Občni zbor Društva organistov v Celju se vrši v sredo, dne 27. aprila t. l. Ob osmih zjutraj se vrši v mestnožupniški cerkvi slovesna sv. maša, pri kateri se bo izvajala Gruiessbacherjeva latinska maša op. 141 s spremljavo orkestra. Takoj po sv. maši pa se začne zborovanje organistov v dvorani hotela »Beli vol«. Obvezna je udeležba vsakega člana. Prav toplo pa vabimo k običnemu zboru tudi one organiste, kateri se niso nje člani. Za nas je potrebno medsebojno spoznanje, potrebna stanovska zavednost in trdna organizacija, kar pa dosežemo le v takem društvu, kakor smo si ga zasnovali. Menda ne bo nikomur težko oddati nekaj dinarjev za članarino društvu, ki se bori za obstanek organistov. Saj je to samo en dan v letu, katerega organist žrtvuje za svojo organizacijo, katere namen je predvsem izboljšanje organistovskega položaja in stanovska izobrazba. Vsi stanovi se združujejo ter si s tem pomagajo v organizacijah, zakaj bi se torej organisti ne zavedali te velikanske važnosti? Na tem običnem zboru se bo razpravljalo o združitvi obeh organistovskih društev — celjskega in ljubljanskega. Člani bodo imeli na železnih ugodnost polovične vožnje. Nečlani, ki bi radi posetili naš občni zbor, naj se nemudoma prigrasijo društvu Celje in obenem pošljejo rojstne podatke, da jim bo moglo društvo pravočasno oskrbeti člansko izkaznico. Člani, ki še dolgujejo društveno članarino, se prosijo, da jo poravnajo po možnosti še pred običnim zborom po položnicah, ki bodo vsem tistim doposlane, da ne bo pri zborovanju motilo plačevanje članarine. Kdor je do danes spoznal važnost naše organizacije, se bo pač zavedal dolžnosti, da pride na občni zbor in pripelje s seboj še one sosede-organiste, kateri še dvomijo v uspehe, ki bi jih lahko dosegli, ako bi bili vsi do zadnjega združeni v organizacijah. — Odbor.

Slovesna otvoritev in blagoslovitev oddelka za jetične v mariborski splošni bolnici. Že v zadnjem »Slovenskem Gospodarju« smo poročali obširno, da je bil dogotovljen zadnje dni prepotrebni oddelk za zdravljenje jetičnih nad notranjim oddelkom mariborske splošne bolnišnice. Zadnje nedeljo, dne 20. t. m., se je vršil predpoldne v bolnici najprej občni zbor takozvane Protijetične lige, koje delo je zgradba jetičnega oddelka. Po običnem zboru je bila sv. maša, katero je daroval stolni župnik č. g. Franc Moravec in katere so se udeležili vsi mnogobrojni zastopniki oblasti. Po sv. daritvi je č. g. stolni župnik blagoslovil novo zgradbo s primernim nagovorom. Po cerkvenih obredih se je vršila slovesna predaja jetičnega oddelka v last bolnici. Ob tej priliki je govoril novi predsednik Lige g. vladni svetnik Marko Ipavc, njemu se je zahvalil vodja bolnice g. primarij dr. Janko Dernovšek in zastopnik zdravstvenega ministrstva g. Vukičević iz Ljubljane. Cela slovesnost je bila zelo pristrana in z novo zgrajenim oddelkom za jetične je dobila mariborska bolnica zdravilišče za največje reveže med bolniki in to so ravno jetični. Novi oddelk je delo znanega mariborskega zdravnika in vseučilišnega docenta g. dr. Ivana Matka.

Še nekaj o neznanem utopljenju v Dravi v Mariboru. Neznanega utopljenca, katerega so potegnili iz Drave zadnji pondeljek okrog 11. ure dopoldne pri drž. mostu v Mariboru, so radi sumljivih znakov na telesu v sredo raztelesili. Komisija je dognala, da je izključeno vsako nasilje. V terek se je javil pri mariborskem pogrebem zavodu prijatelj neznanega utopljenca in javil, da je ponesrečen — splavar. Pred tremi tedni se je razbil splav med Št. Lovrencem in Falo. Na splavu je bilo šest mož. Vsi so se rešili po razbitju, le ta je utonil, ker ni znal plavati. Ta prijatelj je tudi izjavil, da bo preskrbel pogreb utopljenca, ker je iz imovite posestniške hiše, a po tej izjavi ga ni bilo več na pogrebni zavod in tudi o kakih sorodnikih ponesrečenega ni bilo ne sluha in ne duha. Zadnje nedeljo so od-

Jasjek vstane: »Marisja, kaj se je zgodilo? Zakaj jokaš?«

Ona pa ihti.
 »Zakaj jokaš? . . . Tvoje solze so zame kot kamen . . . Povej! . . . Zakaj si huda name? Ne vem več, kaj bi počel! . . . Kaj sem ti storil? S čim sem te razžalil? Marisja!«

»Nič mi nisi storil, nisi me razžalil. A zakaj si pričel prebirati strune?«

»Saj ti nisem igral samo enkrat ali dvakrat, igral sem, a ti nisi jokala!« pravi Jasjek.

»Zdaj pa — ni bilo treba . . .« pravi Marisja.

Jasjek se zamisli — premišljuje za trenotek — lopne z goslimi ob tla in jih sune z nogo. Nato prime Marisjo za roke in jih poljube.

»Odpusti mi!« pravi.

»Nimam kaj. Nič mi nisi storil, nič!« pravi ona.

»Zakaj si bila huda name?«

»Nisem bila huda, prav nič huda . . . Tega nikoli ne boš razumel, nikoli . . .«

»Nisi bila huda?« vzklikne Jasjek in dvigne oči k njej.

»Ne . . . samo srce mi je bilo bolno.«

Zopet so Jašku Mosjeznemu solze silile v oči; pa jih je zadržal.

»Zakaj te je bolelo?« vpraša.

»Ko bi ti vedel . . . Bolelo me je, bolelo, a na tihem, zdaj pa me boli na glas.«

»Ali sem jaz kriv?«

Marisji pa so se zopet solze udrle iz oči in brez pomisleka ihti: »Ej, ljubila sem ga, ljubila! O kako ljubila!«

In se je opotekla, kakor bi hotela omedleti. Skoro je omahnila ob steno, a Jasjek jo je prestregel.

prli na Fali eno od velikih zatvornic, tedaj je pognala preko jeza tudi to truplo in v pondeljek ga je prignala Drava do Maribora. — Mogoče pa je tudi, da je utopljenec istovesten z Antonom Visočnikom, 60 let starim najemnikom iz Suhega vrha pri Prevaljah, katerega pogrešajo že od 25. januarja t. l. Bil je v stiskah radi dolgov ter se je večkrat izrazil, da si bo sam končal življenje.

Neznanega utopljenca iz Drave spoznala žena. V zgorajšnji notici poročamo nekatere podrobnosti o utopljenca, ki so ga potegnili iz Drave pri mariborskem drž. mostu. Mariborska policija je neznanca fotografirala in razposlala slike na razne oblasti. Po eni teh slik je spoznala žena utopljenca svojega moža, Antona Visočnik, posestnika v Suhem vrhu, občina Sv. Danijel v prevaljskem kraju. Omenjeni je izginil z doma že dne 25. januarja t. l. in je bil tedaj zelo razburjen. Ni ga bilo več domov in takoj je sumila njegova okolica, da gre za samomor. Rajni je imel za poravnati razne dajatve, katerih ni mogel poravnati in to ga je gnalo v obup.

Opasna ptička prijeta v Mariboru. Policija je aretirala dva mlada potepuha in sicer nekega Adolfa Kampla in M. Mlakarja iz Skorbe pri Ptujju. Klatila sta se po mariborskih gostilnah ter obiskovala razne trgovine in izmikala, kar jima je prišlo pod prste. Kampl je policiji že znan po raznih tatvinah. Po prestani kazni bosta izgnana iz Maribora.

Tatinska ciganska tolpa. Orožništvo zasleduje tolpo ciganov iz okolice Slovenjgrada, ki se klati v mariborski okolici ter so njeni člani izvršili številne tatvine. Zadnje dni so se mudili v Žičah ter okradli več posestnikov, katerim so odnesli veliko perutnine.

Nova cesta Maribor—Št. Peter bo zgrajena letos do g. Sandeja pod Št. Petrom pri Mariboru. Proračun za to važno zgradbo je že potrjen in istotako so gotovi tudi načrti.

Temeljita poprava ceste. Državna cesta med Falo in Št. Lovrencem je bila pri vsaki tudi malenkostni povodnji pod vodo. Ta voda je v zimskem času zmrznila na cesti in je bil večkrat za dalje časa onemogočen vozovni promet. Da bi bil ta kos ceste zavarovan proti poplavi, so začeli sedaj zidati škarko in zabijati pilote.

Nov občinski gerent. O neredu glede občinske blagajne v občini Sv. Miklavž pri Hočah smo že poročali. V tej občini je županoval socijalni demokrat Zalokar, katerega je veliko županstvo odstavilo in postavilo za gerenta našega odličnega pristaša g. Florjančiča, posestnika pri Sv. Miklavžu.

Dve deklici v starosti od 9 in 5 let se oddasta kot svoji v poštene družine. Pojasnila daje: Jožefa Ferk pri g. M. Bauman, Št. Ilj v Sljv. gor.

Strah dolnjelendavskega okraja pod ključem. Od konca januarja pa do konca februarja je bila po dolnjelendavskem okraju in posebno še v vasi Ižakovci na delu hudobna požigalčeva roka. Ljudje so bili v neprestanem groznem strahu, da jim ne uniči satanski požigalec v eni noči celega imetja. Prvič je začelo goret dne 23. januarja t. l. ob 11. uri ponoči pri posestniku Štefanu Žužku v Ižakovcih. Požar so kmalu zapazili, gasili so pravočasno vzbujeni domači in požarna bramba. Zgorela je le streha na hiši in tudi svinjski hlev. — Dne 6. februarja zopet v noči ob 11. uri je zanetil požigalec pri Štefanu Koter v Ižakovcih veliko kopico zložene slame. Slama je bila čisto blizu poslopja in če se ne bi bilo posrečilo ognja omejiti le na kopo, bi bili pogoreli do tal kar trije posestniki. — Že 27. februarja se je pojavila zopet ravno ob 11. uri v noči požigalčeva roka v parmi posestnika Franca Poredeša. V parmi je bilo vse polno slame, ogenj se je razširil z vso naglico in nikakor ga ni bilo mogoče pogasiti. Do tal je zgorelo gospodarsko poslopje in hlevi z živino vred. V hiši posestnika Poredeša je ležala za časa požara žena na porodu in so jo morali odnesti iz hiše. Vsled teh požarov je bilo ljudstvo tako preplašeno, da je poseglo po samoozbambi in si osnovalo nočno stražo 12 mož, ki so bili po cele noči na preži za požigalec. Ižakovčani so teh zločinov kmalu osumili domačina Štefana Magdiča, ki je iz Ižakovcev. Za upravičeno osumljenega se je začela zanimati orožniška postaja v Belvincih in je zbrala tekom tednov proti Magdiču toliko obtežilnega in dokazilnega materiala, da so ga orožniki te dni aretirali in odgnali v zapore v Doljno Lendavo. Po aretaciji se niso oddahnili od skoro neprestanega strahu le Ižakovci, ampak celi okraj Dolnja Lendava. Vse kaže, da Magdič ni podžigal iz maščevnosti, ampak iz bolezenskega razpoloženja.

»Tako lepo je pel pri konjih . . . Vprašala sem ga, kaj dela, Zosja Čajovna pa je vse vedela . . . O, tudi ona ga je imela rada.«

Dalje ni mogla govoriti, utihnila je. Jasjek pa ji je poljubljal roke. V koči je bilo tiho, samo tisti modrikasti plamenček je plesal po ognjišču.

»Ni me maral«, pravi Marisja čez nekaj časa. »Vzel je Zosjo Čajovno — oženil se je. Povedala mu tega nisem nikoli, a on je vedel, da ginem. O, ko so jo peljali na svatbo — v cerkvi, v Hoholetu — o, ko so jo peljali —«

»Marisja!«

»Nič. Premagam se . . . Ko so jo peljali . . . Jaz sem stala ob strani . . . Ko jima je duhovnik vezal roke . . .«

»Marisja!«

»Nič! Duhovnik jima je zvezal roke, zamenjala sta prstana, prisegla . . . pa je bil že njen. Sel je iz cerkve s persom in rdečimi trakovi za klobukom, ona z vencem na glavi . . . Jasjek, če učkaš sto let, kaj takega ne doživiš.«

»Marisja!«

»In tako sem ostala. Ostala sem tam pod cerkvijo poleg zida. Nič me ni videl . . . Odšli so . . . In zaigrali so mu njegovo pesem — saj veš, tisto . . . Do jutra sem ostala tam . . . Prosila sem Boga, da bi mi poslal smrt . . . A ni prišla. In takrat sem obljubila, prisegla: Kakor je vaju duhovnik zvezal s štolo in vaju združil na veke, tako jaz Tebi, o Bog, prisegam in na veke obljubujem, ko mi nisi naklonil te sreče, da me nikdar ne popeljejo pod vencem pred oltar — nikdar — nikdar — da me v krsto polože tako, kakor sem . . .«

»Marisja!«

(Dalje prihodnjč.)